

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

4. - 10. jun 2016. godine

Bilten broj 24/2016

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Neobjašnjene odluke o duplim funkcijama	3
Politička i krivična odgovornost za Hercegovačku	5
Nova zavera.....	6
Kontrola.....	8
Inicijative i analize	9
Da li će biti bolje kad građani ne budu kuriri državnih organa	9
Mediji	11
Čudne nabavke u Emisonoj tehnici	11

Aktivnosti

U ovoj sedmici počeli smo rad na praćenju primene novog Zakona o javnim preduzećima, usvojenog u februaru. Prethodni zakon iz 2012. godine nije doneo rezultate po pitanju profesionalizacije upravljanja i departizacije javnih preduzeća. Ovog puta, pored tog aspekta primene zakona, pratićemo i eventualno korišćenje resursa javnih preduzeća za ostvarivanje uticaja na medije, a nadamo se da ćemo pokrenuti inicijativu za regulisanje političkog oglašavanja.

U okviru projekta monitoringa sistema društvenog integriteta, u kome smo 2015. godine utvrdili antikorupcijski potencijal najvažnijih "stubova društva" pripremamo se za konferenciju čija će centralna tema biti preporuke za vladu i parlament iz te analize. Konferencija se održava u vreme konstituisanja novog saziva parlamenta i formiranja vlade i želimo da podsetimo na najvažnije preporuke koje ukazuju šta bi, pored samih stubova, vlada i parlament morali da urade za unapređenje antikorupcijskog potencijala u Srbiji.

Spremamo i regionalnu konferenciju na kojoj će jedna od centralnih tema biti "funkcionerska kampanja". Želimo da predstavimo javnosti kakva su iskustva u zemljama regiona i da čujemo da li u Srbiji postoji spremnost da se ovo značajno pitanje reguliše, bilo kroz preporuke medijima ili zakone koji se odnose na izbornu kampanju ili nadležnosti vlade.

U prošloj sedmici TS i njen programski direktor (ponovo) su optuženi da su deo zavere. Ovog puta cilj navodnih "zaverenika" nije samo rušenje projekta Beograd na vodi, već "ubijanje Vučića". Više o tome u rubrici "Pod lupom".

U protekloj nedelji naše Antikorupcijsko savetovalište ([ALAC](#)) primilo je 22 poziva (0800 081 081) i 13 mejlova (ts@transparentnost.org.rs) a do podataka o još 18 slučajeva smo došli preko Fejsbuk poruka, ličnih kontakata, iz pres klipinga i sa interneta.

Na našem internet sajtu objavili smo pet tekstova u prošloj sedmici, a na [Facebook stranici](#), 10 tekstova, komentara, linkova. Na Tviteru, gde imamo više od 5.500 pratilaca, najviše pažnje izazvali su [naši tvitovi](#) u vezi sa navodnom "zaverom" protiv Aleksandra Vučića

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom¹

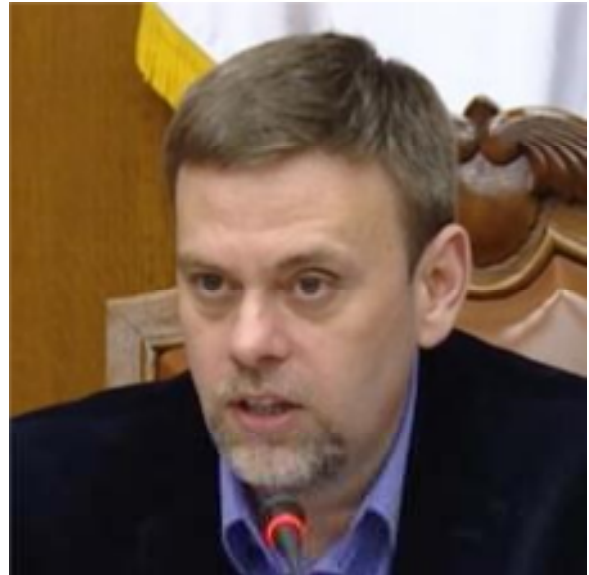
Neobjašnjene odluke o duplim funkcijama

10. jun 2016.

Malo koji čitalac dnevnih novina će ispravno razumeti zbog čega Dejan Đurđević više nije na čelu Republičke izborne komisije. U komentarima kruže "teorije zavere" prema kojima je Đurđević "kažnjen" zbog toga što nije dovoljno dobro (po vlast) obavio posao oko utvrđivanja izbornih rezultata, ili obrnuto, da je ostavljen na položaju predsednika RIK duže nego što je trebalo, upravo da bi "držao stvari pod kontrolom" do kraja aprilsko-majskih izbora. Drugi čitaoci misle da je ovo sve u nekoj vezi sa funkcionerskim primanjima, treći da ima veze sa proklamovanom politikom Đurđevićeve stranke o vršenju jedne javne funkcije itd.

Prema šturim informacijama koje su dostupne, Đurđević je podneo ostavku na funkciju predsednika RIK, a tome je prethodila "odluka Odbora Agencije za borbu protiv korupcije po žalbi Đurđevića". Ponegde se može pročitati i da je odluka obrazložena time što je funkcija u RIK "nespojiva sa mestom direktora u Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo".

Na sajtu Agencije za borbu protiv korupcije, među objavljenim odlukama, ove nema. Za to postoji razlog, koji možda nije poznat široj javnosti. Naime, tamo se objavljuju samo odluke u predmetima gde je Agencija utvrđivala da li je funkcioner povredio Zakon, na primer, time što nije prijavio "sumnju u postojanje

sukoba interesa". Međutim, u ovom slučaju, i pored postupka koji liči na utvrđivanje prestupa, Agencija u stvari nije vodila postupak protiv funkcionera, već je odlučivala o njegovom zahtevu. Taj zahtev nije uslišen, ni od strane direktora, ni od strane Odbora Agencije.

Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije, u članu 28. postavlja kao pravilo obavljanje samo jedne javne funkcije, ali dopušta i izuzetke. Nakon izbora na drugu javnu funkciju, funkcioner u roku od tri dana traži saglasnost Agencije, uz koji mora da ima i pozitivno mišljenje organa koji ga je izabrao na prvu funkciju. Agencija je dužna da odluči po potpunom i urednom zahtevu u roku od 15 dana. "Agencija neće dati saglasnost za vršenje druge javne funkcije, ukoliko je vršenje te funkcije u sukobu sa javnom funkcijom koju funkcioner već vrši, odnosno ukoliko utvrdi postojanje sukoba interesa, o čemu donosi obrazloženu odluku". Na odluku direktora funkcioner ima pravo žalbe Odboru Agencije, a nema posebnog roka za donošenje odluke ovog tela (opšti rok iz ZUP je 60 dana).

¹<http://goo.gl/PjRIEj>

Na sajtu Agencije se mogu pronaći sledeće informacije o funkcijama Dejana Đurđevića:

1. Republički sekretarijat za Dejan Đurđević zakonodavstvo Direktor 07.08.2012
2. Skupština grada Beograda Odbornik Dejan Đurđević 12.06.2012 25.06.2013
3. Republička izborna komisija Predsednik Dejan Đurđević 25.07.2012 12.05.2014
4. JP Službeni Glasnik Član nadzornog odbora Dejan Đurđević 18.07.2014 12.03.2015
5. Republička izborna komisija Predsednik Dejan Đurđević 12.05.2014 03.03.2016
6. Republička izborna komisija Predsednik Dejan Đurđević 03.03.2016

Kako se može videti, Đurđević je postao direktor (Vladinog) Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo još u avgustu 2012. Međutim, u tom trenutku je već nekoliko nedelja bio predsednik RIK, tako da je za funkciju u Sekretarijatu trebalo da zatraži i dobije odobrenje. Šta god da se desilo 2012, u maju 2014. javlja se novi razlog da Đurđević traži saglasnost - pošto je ponovo izabran za predsednika RIK (sada je to postala "druga funkcija"). U međuvremenu je bio član NO javnog preduzeća "Službeni glasnik", što dodatno komplikuje priču. Najnoviji izbor, na koji se verovatno odnose vesti, dogodio se u martu ove godine.

Već na prvi pogled je jasno da je funkcija direktora sekretarijata za zakonodavstvo toliko zahtevna da ne ostavlja vremena za obavljanje još jednog odgovornog javnog posla, kada se ima u vidu broj propisa koje Srbija mora da usvoji u procesu evropskih integracija i loš kvalitet zakona i podzakonskih akata koje već imamo. S druge strane, istina je da je posao u RIK uglavnom kampanjski i da bi ga mogla obavljati i osoba koja radi još nešto. Znatno je teže prepoznati u čemu bi se mogla sadržati

nespojivost ove dve javne funkcije (kada bi isti čovek mogao imati vremena da ih obavlja), jer Republički sekretarijat i RIK, nisu organi koji nadziru jedan drugome rad. Bilo bi dobro kada bi Agencija objavila detalje svog pravnog shvatanja u ovom slučaju, jer to može biti relevantno i za neke druge javne funkcije.

Ostavka Đurđevića nakon odluke Odbora Agencije je svakako ispravan potez. Međutim, pravo pitanje je zašto je on uopšte izabran za čelnika RIK, ako je već bio direktora Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo? Zašto ga je njegova stranka (koja inače proklamuje pravilo o "jednoj javnoj funkciji") predložila na to mesto i zašto su drugi narodni poslanici to prihvatili? Ti isti narodni poslanici, ako već smatraju da je dobro i logično da direktor sekretarijata za zakonodavstvo bude na čelu Republičke izborne komisije, treba da tu svoju zamisao kodifikuju. Kao što je direktor Republičkog zavoda za statistiku član RIK (tako piše u Zakonu o izboru narodnih poslanika), u istom tom zakonu može da se propiše i pravilo da će direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo biti predsednik RIK.

Ostaje da se vidi i da li su narodni poslanici možda bili u zabludi da je ovakva praksa dopuštena, s obzirom na to da je, kao što je opisano, Đurđević duži niz godina bio uporedo na ove dve funkcije u svojim ranijim mandatima.

Komentar sa naše Facebook stranice:

[Nesha St](#) Kako u našoj zemlji prijatelji vlasti mogu nesmetano da obavljaju više funkcija čak i kada je to jasno nezakonito, a da ne snose NIKAKVE posledice (kazne). Pitam se šta je sa slučajem "Bajatović"....

Politička i krivična odgovornost za Hercegovačku

9. jun 2016.

Bivši i budući predsednik vlade Srbije je često na meti kritika opozicije i javnosti zato što radi poslove van svoje nadležnosti. Međutim, suštinski problem nije u sveprisutnosti Aleksandra Vučića, već u upadljivom odsustvu nadležnih organa. Tako, u slučaju noćnog rušenja u beogradskoj Hercegovačkoj ulici, nakon što je izveštaj Zaštitnika građana jasno ukazao na to da je organizovana grupa počinila nekoliko krivičnih dela i da policija i komunalna policija nisu obavile svoj posao, za mesec i po dana javnost nije čula ni reč od javnog tužioca - ni onog nadležnog, za organizovani kriminal, ni od beogradskog višeg koji vodi slučaj, ni od republičkog koji je obojici nadređen. Nije reč samo o pravnim finesama i dobrim običajima. Svaka istraga sadrži neke poverljive podatke, za koje nije dobro da se čuju dok istraga traje. Zato je jedini način da se istraga ne ugrozi objavljivanjem informacija o njenom toku taj da onaj ko istragu vodi i ko je upoznat sa svim detaljima objavi ono što se može.

[Na konferenciji za štampu 8. juna](#), mandatar je „naglasio da je nesumnjivo da iza rušenja objekata stoje najviši organi gradske uprave u Beogradu“, i najavio da će oni snositi odgovornost. On je rekao da su sada na potezu nadležni organi – policija i tužilaštvo, izrazivši uverenje da će oni taj posao doterati do kraja“. [Na pitanje B92](#) odakle mu informacije o slučaju "Savamala", Vučić je rekao da su stigle iz policijske istrage, ali da će tužilaštvo odlučivati o tome da li ima elemenata krivičnog dela. "Ja sam predsednik vlade, kog krivičnog dela ima i

da li ima nije moj posao da kažem. Političke odgovornosti ima, ja sam deo preuzeo na sebe“, naveo je Vučić.

Kao što nije na predsedniku vlade da kaže da li ima krivičnog dela ili ne, tako nije na njemu ni da saopštava podatke iz policijske istrage. Ako već mora neko iz izvršne vlasti da se o tome izjašnjava, znatno je primerenije da to bude direktor policije, načelnik kriminalističke policije ili načelnik policijske unutrašnje kontrole. Takođe, nije posao predsednika Vlade, niti bilo koga drugog iz republičkih vlasti, ni da najavljuje da će „najviši organi gradske uprave u Beogradu“ snositi odgovornost. Iako to u postojećem političkom kontekstu zvuči kao naučna fantastika, po Ustavu Srbije lokalna samouprava predstavlja ograničenje a ne ispostavu centralne vlasti i o tome da li će neko u njoj snositi odgovornost za svoje postupke odlučuju gradska skupština i drugi gradski organi. Ostala je misterija i na koga je mandatar mislio. Naime, na čelu „gradske uprave“ se ne nalaze ni gradonačelnik Siniša Mali, ni menadžer Goran Vesić, čija se ostavke/smene traže ili pominju. [Po Statutu Grada Beograda](#), član 64. st. 1. gradskom upravom rukovodi načelnik. Ako bi se izjava čitala doslovno, to bi

značilo da su za rušenje odgovorni znatno manje poznata [načelnica Gradske uprave Sandra Pantelić](#), i njen zamenik [Nenad Todorović](#).

To što treba utvrđivati krivičnu odgovornost za postupanje i nepostupanje u vezi sa bespravnim rušenjem i narušavanjem prava građana, ne znači da nema i političke, pri čemu akteri ne moraju biti isti. Politička odgovornost se manifestuje kroz ostavku ili smenu. Ona se često javlja kao posledica objektivne odgovornosti (neki posao nije obavljen kako je trebalo) čak i kada funkcioner koji daje ostavku ne snosi lično krivicu za propust. U slučaju bespravnog noćnog rušenja u Hercegovačkoj po svoj prilici motiv je bio ispunjavanje obaveza prema stranom partneru za projekat „Beograd na vodi“ do kraja juna. Iako je za sprovođenje tog projekta donet čak i poseban zakon, koji je omogućio sprovođenje ekproprijacije radi izgradnje komercijalnih objekata, i dalje je ostala obaveza da se eksproprijacija sprovede, da se isplati nadoknada a možda reše i neka druga sporna pitanja (legalnost objekata, vlasnički odnosi itd). Ako je verovati mandataru da je neko iz gradske vlasti organizovao rušenje, čini se verovatnim da bi motiv za to moglo biti traženje „prečica“ zbog toga što neki deo prethodnog posla i obaveza iz ugovora sa Eagle Hillsom nije mogao biti obavljen u roku. Dok za taj inicijalni propust ima mesta raspravi o disciplinskoj odgovornosti službenika, ostavkama ili razrešenjima beogradskih funkcionera, za većinu potonjih dešavanja politička odgovornost ne može biti jedina kazna, već eventualno sporedna posledica.

Nova zavera

9. jun 2016.

Informer je razvio tezu predsednika „Zavetnika“ o nevladinim organizacijama koje navodno finansira Zapad kako bi napadale projekat „Beograd na vodi“. Prethodno je tezu Zavetnika (ili tezu koja je iz nekog drugog izvora dostavljena njihovom predsedniku) pominjao i Aleksandar Vučić, navodeći da neće dozvoliti pojedincima iz NVO „koje se finansiraju iz inostranstva“ da "unište najbolji projekat u zemlji".

Informer je u broju od 9. juna 2016. otišao korak dalje, tvrdeći da je reč o zaveri koju organizuju EU i SAD kako bi pravili haos po Srbiji. U tekstu pod dramatičnim naslovom "Ubijanje Vučića" razvija se još jedna teorija zavere nalik na ranija proročanstva tog lista o državnim udarima i pretnjama Vučiću.

Ovog puta u drugi ešalon „zaverenika“ (u prvom su anarhisti, marksisti, sindikalci, antiglobalisti ali i libertarijanci) svrstani su i Transparentnost

Srbija, a imenom i slikom i njen programski direktor Nemanja Nenadić. Među onima za koje Informer kaže da su se „uključili u projekat“, i da na njih „SAD i EU računaju u revoluciji“ su i TV voditelj Zoran Kesić, glumci Branislav i Sergej Trifunović, novinari Vukašin Obradović, Antonela Riha, Tamara Skrozza, kao i aktivisti iz NVO sektora Borka Pavićević i Iljir Gaši. Neke od njih su već ranije "targetirali" Zavetnici i Vučić, neki se prvi put pojavljuju. Za naredni broj Informer najavljuje i kao temu i nove-stare neprijatelje - Rodoljub Šabić i Saša Janković. Za sve ove tvrdnje pominju se negde „čvrsti dokazi“, na drugom mestu „dokumentacija“ a na trećem „naš izvor“, bez ikakvog preciziranja o kakvim bi to dokumentima ili svedočenjima moglo biti reč.

Pored svega toga upada u oči, neverovatna tvrdnja Informera da niko od zaverenika, odnosno "pobrojanih javnih ličnosti", nije želeo da govori. Dok konstrukcije koje se navodno baziraju na neimenovanim „dokumentima“ i „izvorima“ niko ne može da proveri, ovde je to bar lako učiniti. Evo koliko je ta tvrdnja bila istinita u slučaju N. Nenadića:

8.6.2016, 16.02: (SMS kojim se odbija poziv zbog nemogućnosti javljanja): „Ne mogu da pričam. Pošaljite mi poruku.“

8.6.2016, 16.06: SMS: "Nemanja, zamolila bih Vas za komentar. Imamo informaciju da su protesti 'Ne davimo Beograd' i 'Podrži RTV' organizovani u dogovoru i uz finansijsku podršku američkog ambasadora i šefa Delegacije EU u Srbiji, jer time žele da uzdrmaju vlast. S obzirom da ste jedan od učesnika protesta, kako ovo komentarišete? Zna li nešto o tome? Hvala, Natalija, Informer".

8.6.2016, 16.21: SMS: "Nemam informaciju da su protesti podržani od strane pomenutih ambasadora pa ne mogu da je komentarišem kao da je reč o nekoj činjenici. Sve i da neka podrška postoji, ne verujem da biste bili u pravu oko motiva, jer naprotiv, SAD i EU izrazito i otvoreno podržavaju aktuelnu vlast u Srbiji čak i u mnogim slučajevima kada vlada ne poštuje domaće zakone i strategije . Takođe, ne znam ni otkud vam informacija da sam učesnik protesta".

8.6.2016.16.25: SMS: „Hvala. Pozdrav.“

Kontrola

6. jun 2016.

Uvek je lepo čuti da postoji spremnost da neko kontroliše kvalitet rada nosilaca javnih funkcija. Teško da je takva kontrola negde potrebija nego kod direktora javnih preduzeća, imajući u vidu česta kršenja zakona. Zakon propisuje mehanizme - nadzorni odbor nadzire rad direktora, i može, preko ministarstva, da podnese predlog za njegovo razrešenje. Ministarstvo i samo **mora** da podnese Vladi predlog za razrešenje direktora ako javno preduzeće ne dostavi program poslovanja u propisanom roku, ako se utvrdi da je, zbog nestručnog, nesavesnog obavljanja dužnosti došlo do "znatnog odstupanja" od cilja poslovanja odnosno od plana poslovanja JP i ako se utvrdi da direktor deluje na štetu JP kršenjem direktorskih dužnosti, nesavesnim ponašanjem ili na drugi način. To kaže zakon, a u praksi su ovi mehanizmi veoma retko korišćeni, uglavnom u nekoliko slučajeva na lokalnu, a i tada je bilo onih koji su tvrdili da je zvanično obrazloženje bilo samo izgovor za partijske smene.

Ovog puta stiže najava drugačijeg mehanizma nadzora - partijskog. Novoizabrani predsednik Izvršnog odbora SNS Darko Glišić kaže: "Nećemo tolerisati da naši članovi koji se nalaze na čelnim mestima JP budu bahati i misle da u ovim poredućima kogu da rade šta hoće. Oni će zbog takvog ponašanja biti smenjeni".

S jedne strane, ako je Glišić spreman i voljan da deluje preko partijskih struktura, bilo bii najkorisnije da utiče na svoje partijske drugove u Vladi i lokalnim skupštinama da izvršavaju svoje obaveze u pogledu izbora direktora i nadzornih odbora, nadzora nad radom JP i poštovanja svih drugih odredbi Zakona o JP.

Ako SNS insistira i na partijskom nadzoru nad "bahatim direktorima", to ima smisla. Glišić misli na neformalni mehanizam preko kog bi se ukazivalo ministarstvu, odnosno vladi na moguće nepravilnosti, na isti način kako to čine OCD u svojim istraživanjima ili građani (anonimni zaposleni) koji u medije iznose saznanja. Ne bi bilo dobro da partijske procene ko radi dobro, a ko ne, bude osnovni kriterijum za razrešenje direktora, dok se istovremeno (ponovo) govori o profesionalizaciji upravljanja u JP.

Ukoliko ministarstvo i vlada zaista budu otvoreni i budu imali kapaciteta da razmatraju inicijative koje stižu iz partije, makar bila vladajuća, nadamo se da će sličnu otvorenost pokazati i prema inicijativama koje stižu sa drugih strana i da će primenjivati mehanizme propisane zakonom. Ako je tako, ovu najavu vredi pozdraviti.

Komentar sa naše Facebook stranice:

[Aleksandar Brocic](#) *Nema nista od toga, mogu samo da se kaznjavaju oni koji ukazuju na nepravilnosti i kradje.*

Inicijative i analize²

Da li će biti bolje kad građani ne budu kuriri državnih organa

7. jun 2016.

Promena jednog od najvažnijih i najdugovečnijih zakona u državi – Zakona o opštem upravnom postupku je veoma značajan događaj. Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu, koje predvodi reformu javne uprave, potrudilo se da novom zakonu napravi i dodatnu promociju. Zakon bi inače trebalo da se primenjuje tek od sledeće godine (1. jun 2017). Međutim, pojedine njegove odredbe, i to upravo one koje se odnose na razmenu podataka između organa po službenoj dužnosti, počinju da se primenjuju od 8. juna 2016.

Ideja da građani ne treba da „izigravaju kurire“ između raznih državnih organa i javnih službi nije nova. Tako, nakon izmena iz 2010, Zakon o državnoj upravi sadrži odredbu koja je propisuje da "organ državne uprave... po službenoj dužnosti, u skladu sa zakonom, vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz evidencija, odnosno registara koje u skladu sa posebnim propisima vode drugi organi"... "putem informacionog sistema koji obezbeđuje sigurnost i zaštitu podataka o ličnosti".

Koji su uopšte (bili) razlozi da građani donose takva dokumenta „na noge“ (to jest, „na šalter“)? I koje su posledice ako se ta praksa ukine?

Sa tačke gledišta i sa stanovišta partikularnih interesa pojedinih javnih službi ili, još uže, pojedinih službenika, lakše je da zainteresovani građanin pribavi i donese svu potrebnu dokumentaciju, a da oni samo provere da li su svi papiri na broju.

Obaveza da sami državni organi pribavljaju te iste podatke znači dodatni posao, a to posledično donosi nešto od sledećeg: a) više posla (bolju iskorišćenost) radnog vremena postojećeg broja službenika; b) sporiji rad javnih službi (ukoliko su postojeći kapaciteti napregnuti do maksimuma a sada dobijaju dodatni posao); v) dodatni trošak rada javnog sektora (angažovanje dodatnih resursa, da bi se očuvao postojeći nivo efikasnosti u pružanju usluga, ako su resursi već do kraja iskorišćeni). Drugim rečima, posledice ovih mera će se razlikovati u zavisnosti od toga kakvo je trenutno stanje – da li službenika ima više nego što treba ili ih ni sada nema dovoljno da obave sve zakonske zadatke.

Ni sa stanovišta građana situacija nije jednoznačna. Ako se građaninu ne žuri da završi posao, već je dovoljno da se o predmetu reši u zakonskom roku od 15, 30 ili 60 dana, situacija u kojoj organ pribavlja sve potrebne informacije predstavlja očiglednu prednost i uštedu vremena, truda i dostojanstva. Međutim, u situacijama kada je stranka ta koja požuruje organ da stvari obavi što pre, zbog neke hitne

² <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/inicijative-i-analize-ts>

potrebe i interesa, onda se može dogoditi da sam građanin ponudi da organu koji rešava stvar donese sve dokumente i da tako ubrza odlučivanje.

Mera se s pravom ponekad predstavlja i kao antikorupcijska. Naime, nema sumnje da svaka situacija u kojoj dolazi do kontakta između građana i administracije stvara priliku za korupciju, a ponekada i razlog da do nje dođe. Međutim, treba biti svestan da se problem korupcije time ne otklanja u potpunosti.

Naime, može se desiti da je građanin spreman da podmiti da bi bio prekršen propis, a na strani uprave rizik su situacije u kojima postoji veliki prostor za diskreciono odlučivanje. Čak i kada nema mnogo prostora za „slobodnu ocenu“ u vezi sa ishodom upravnog postupka, diskrecija može postojati u pogledu redosleda i roka postupanja. Nisu, naime, retke situacije u kojima organi imaju rok da odluče u nekoj stvari za 30 ili 60 dana, a da u stvarnosti mogu da završe predmet već za dan ili dva. Budući da stranke mogu imati značajan interes da se predmet završi što pre (ili da se odugovlači), sve dok postoji neograničen prostor za odlučivanje unutar roka, postojaće i motiv za korupciju i prilika da ona prođe relativno neopaženo.

Mogući lek za ove rizike predstavljalo bi poštovanje obaveze iz tačke 29. st. 5. Uputstva za izradu i objavljivanje informatora o radu državnog organa, koje je Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti doneo još 2010. Organi vlasti su dužni da opišu usluge koje pružaju građanima i pravnim licima, navodeći, pored ostalog, da li je propisan rok za pružanje usluge i koji je to rok; u kojem roku se može očekivati da usluga bude pružena, bez obzira na to da li je on propisan ili ne i da li se očekivani rok razlikuje od propisanog.

U stvarnosti, kao što je poznato iz analiza Transparentnosti – Srbija, i godišnjih izveštaja Poverenika, obaveze iz ovog Uputstva se veoma često krše.

Pored uticaja na korupciju i borbu protiv korupcije, ove mere se mogu odraziti na troškove i efikasnost rada javne uprave (pozitivno ili negativno), ali i na troškove i efikasnost zadovoljenja potreba građana i privrede (verovatno pozitivno). Te efekte treba brižljivo pratiti i utvrditi da li su i u kolikoj meri javne službe vreme i troškove primene novih obaveza na kraju prevalile na korisnike njihovih usluga i poreske obveznike.

Generalno, može se očekivati da će efekti biti u zbiru pozitivni, čak i ako dođe do nekih štenih pojava. Naime, za verovatni je da će nove obaveze pospešiti korišćenje elektronske komunikacije između organa i uvid u baze podataka i da će se na taj način smanjiti potrebno vreme i trošak dostavljanja informacija (bilo da dostavu vrše zainteresovane stranke ili organi vlasti). Idealno bi bilo da ove promene ZUP-a dovedu i do još jednog efekta – da državni organi i javne službe koje su od građana, na osnovu propisa tražile razne potvrde i dokaze, sada, kada oni treba da prikupljaju te papire, uoče koliko je takvo traženje bilo suštinski nepotrebno, i da, na osnovu toga, iniciraju izmene propisa koji će ove birokratske zahteve svesti na meru onoga što je zaista neophodno za utvrđivanje relevantnih činjenica.

Izvo iz analize. Celu analizu možete preuzeti sa sajta TS:

http://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/zup_jun_2016.docx

Mediji

Čudne nabavke u Emisionoj tehnici

BIRN, 8. jun 2016.

Jedan od pokazatelja da sa javnom nabavkom nešto nije u redu je situacija kada razni naručioci plaćaju bitno različitu cenu za ista dobra. Još je uočljivije ako isti naručilac ista dobra plaća različito. BIRN Srbija ukazuje na jedan zanimljiv slučaj razlike u nabavnim cenama istih proizvoda u nabavkama JP Emisiona tehnika. Istina, i nakon čitanja teksta ostaju dileme koje se mogu razrešiti samo detaljnijim proučavanjem konkursne dokumentacije u pogledu identičnosti predmeta nabavke. Kako god bilo, navodi iz ovog teksta bi mogli da budu zanimljivo štivo za DRI ali i za nadzorni odbor JP/Vladu/Skupštinu koji nadziru rad javnog preduzeća. Iz samog teksta nije jasno da li su na bilo koji način prekršena pravila postupka, da li je na tenderima postojala konkurencija, odnosno, da li je ona umanjena ili isključena kroz diskriminacione uslove ili kriterijume.

Tekst BIRN-a dostupan je na: <http://javno.rs/istrazivanja/cudne-nabavke-u-emisionoj-tehnici>

